

φωνῇ ἀνεγνώριζε τὴν ὑπεροχὴν του, μετετέθη εἰς Πάτρας καὶ σήμερον ἡ «Ὦρα» ἔχει τὴν ἀνέδειαν νὰ γράφῃ ὅτι ὁ μὴ ἐγκατασταθεὶς ἔτι εἰς τὴν θέσιν του κ. Ρεδιάδης μετατίθεται εἰς Βόλον. Ἄρχισε, ἀδελφε, νὰ κλέπτῃς, διὰ νὰ γλυτώσῃς ἀπὸ αὐτὸ τὸ συχνὸν ἐκσφενδόνισμα!

Μεγαλειότατε νεροκράτωρ Κάσκα! Νερὸν εἰς τὴν βρύσιν τοῦ γραφειοσπητιοῦ μας καὶ κάμει καλὰ μὲ τὸν Νοικοκύρην μας. Δὲν πιστεύομεν νὰ συμφῆρῃ εἰς τὴν πόλιν ἡ λύσσα τῶν δημοσιογράφων!

## Η 3 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Τίς τὴν ἐνθυμείται τὴν πτωχὴν; Πρὸ τῆς Πρώτης Σεπτεμβρίου ὠχρίασεν αὐτή! Τὰ ἐπιπλα τῆς μετοικεσίας ἐμάραναν τὰ ἄνθη τῆς ἐλευθερίας. Περισσότερον ἐνθυμούμεθα τὰ ὀνόματα Μανιατῶν, οἵτινες, χωρὶς νὰ τὰ θραύσουν, μετεκόμισαν κάτοπτρα καὶ κλειδοκύμβαλα, ἢ τὰ ὀνόματα τῶν στρατηγῶν Καλλέργη καὶ Μακρυγιάννη, οἵτινες χωρὶς νὰ θραύσουν καμμίαν κεφαλὴν ἀπέσπασαν ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ Ὁθωνος τὸ Σύνταγμα τῆς Γ'. Σεπτεμβρίου.

Ἄλλὰ διατί καὶ νὰ τὴν ἐνθυμούμεθα; Τί ἔμεινεν ἐκ τοῦ Συντάγματος ἐκεῖνον; Ὅ,τι μένει ἀπὸ τὸν ναὸν, ὅταν θαυσθῇ τὸ λατρεύμενον εἰδῶλον. Τοῖχοι, θόλοι, κίονες καὶ τὰ λοιπά. Ἄλλ' ἡ ψυχὴ, τὸ πνεῦμα, τὸ θρησκευμα, ἡ λατρεία ἀπέπτησαν, ὡς αἱ χελιδόνες φεύγουν τὸ φθινόπωρον, καὶ κρῶζουν ἐπὶ τῆς στέγης οἱ κόρακες, καὶ στοιβάζεται ἐπὶ τοῦ θυσιαστηρίου ὁ κονιορτὸς καὶ πλέκουν εἰς τὰς πρὶν στυλβούσας γωνίας τοὺς ἰστούς αὐτῶν αἱ ἀράχναι.

Τί ἔμεινεν ἐκ τῆς Τρίτης Σεπτεμβρίου! Ὁ βασιλεὺς περιοδεύων, οἱ ὑπουργοὶ σατραπεύοντες, οἱ βουλευταὶ ρουσφετολογούντες, ἡ δικαστικὴ ἐξουσία ἐξαγοραζομένη ἢ χαρίζομένη. Ποῦ ὁ κυρίαρχος λαός; Κατὰ τετραετίαν ἀγεται εἰς τὰς κάλπας ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀγελαῖος, ἵνα ἐκλέξῃ τοὺς χοιροβοσκούς του. Ποῦ ἡ ἐλευθερία του; Ἐρωτήσατε τὰς σελίδας τῆς χωροφυλακῆς, τῶν μεταβατικῶν, τῶν δημοσίων εἰσπρακτόρων καὶ τῶν εἰσαγγελέων του. Ποῦ ἡ ἐξουσία του; Ἀτενίσσατε εἰς τὰς τεθραυσμένας κεφαλὰς του, εἰς τὰ ληστευόμενα ταμεῖά του, τὰ καίόμενα δάση του, τὰ ἀρπαζόμενα κτήνη του, τὰς ἀτιμαζόμενας γυναῖκάς του.

Καλλίτερα ποῦ δὲν τὴν ἐνθυμούμεθα τὴν Τρίτην Σεπτεμβρίου! Ἄν ὅμως τὴν ἐνθυμούμεθα, καλλίτερον μνημόσυνον καὶ κόλλυβα καὶ στάκτην ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς, ἢ πανηγύρεις καὶ ἀναμνήσεις καὶ φωταψίας καὶ ἑορτὰς καὶ ὕμνους.

## ΔΗΜΟΤΙΚΑ

Ἡ διὰ τοῦ «Αἰῶνος» δημοσιευθεῖσα ἐκθεσις τοῦ κ. Νομάρχου ἐπανεφέρεν εἰς τὸ μέσον τὸ ζήτημα τὸ δημοτικὸν ἐν ὅλῃ τῇ ἀκμῇ καὶ τῇ ὁλότῃ αὐτοῦ. Πολλὰς ἀνωμαλίας βεβαίως ἀνεκάλυψεν ὁ κ. νομάρχης, πρὸ πολλοῦ γνωστὰς εἰς ὅλους μας, πολλὰς δὲ ἐπιτιμήσεις δικαίας καὶ ἐν συμπεράσματι ἱκανὰς παραινέσεις ὁρθὰς περὶ τοῦ πῶς δεῖ τοὺς δημοτικούς ἀρχοντας διαχειρίζεσθαι τὰ τοῦ δήμου. Οὐχ ἥτιον περὶ ουδεμιᾶς καταχρήσεως ἐγένετο λόγος, ἀλλὰ μόνον περὶ τυπικῶν παραβιάσεων πολλάκις σχολαστικῶν ἄρθρων νόμων, ναυαγούντων συχνὰ ἐναντίον ἐπικειμένων ἀναγκῶν

τῆς ὑπηρεσίας τῆς κακῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Δήμου. Οὕτως ἐν πολλοῖς εἰς τὰς παρατηρηθείσας ἀνωμαλίας ὁ δημοσιος εἰσπράκτωρ κ. Α. Παπαλεξανδρῆς ἀπελογήθη ἀποδεικτικώτατα ἐν ἄλλοις δὲ ἐξηγείται ἐν τῇ πρὸς πρὸς τὸν δήμαρχον ἀναφορᾷ του. Ἐλπίζομεν δὲ ὅτι ἐκ τῆς δοκιμασίας αὐτῆς θέλει ἐξέλθῃ καθαρὰ ἡ ὑπόληψις τοῦ κ. Παπαλεξανδρῆ.

Καὶ περὶ μὲν ὧν τούτων θέλομεν κάμει μικρὸν λόγον ἐν τινι τῶν προσεχῶν φύλλων.

Ἀλλὰ πῶς συμβιβάζεται ἡ διὰ τοῦ «Αἰῶνος» μετὰ προσποιητῆς ὁδύνης δημοσιεύσεως τῆς Ἐκθέσεως καὶ ἡ ἐπὶ τοὺς πολίτας καὶ τὴν διάθεσιν τῆς ψήφου αὐτῶν ἐπίρριψις ὅλης τῆς εὐθύνης; Καὶ ποίαν ἄλλην καλλιτέραν διάθεσιν ἡδύναντο νὰ κάμωσιν οἱ συμπολίται ἡμῶν ἢ νὰ ἐκλέξωσι αὐτὸν τὸν Συντάκτην τοῦ «Αἰῶνος» ἐπὶ τόσας περιόδους; Πρόεδρον τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, μετ' αὐτοῦ δὲ λόχον ὁλόκληρον σοφῶν καὶ ἐντίμων δικηγόρων, ἀφοῦ δ' αὐτοὶ εἶνε οἱ πολιτευόμενοι ἐν Ἑλλάδι, τὸ τρέχον νόμισμα τῆς πολιτικῆς; Τί ἐκάματα λοιπὸν Σεῖς, κύριοι, ἢ αὐτὰ τὰ ὁποῖα λέτε ὅτι ἐγένοντο, δημοσιεύοντες μὲ μαῦρα γράμματα τὸ χρέος ὅπερ ἔχει ὁ ἄνθρωπος; Διατί σεῖς δὲν ἀνестεῖλατε τὸν χρεωκοπικὸν κατήφορον; Διατί δὲν διεμαρτυρήθητε κατὰ τῶν τελουμένων ἀνωμαλιῶν; Διατί τώρα μόνις, περὶ δυσμᾶς τοῦ συμβουλευτικοῦ Σας βίου ἐξηπνήτατε καὶ συνιστάτε ἐξελεγκτικὰς ἐπιτροπὰς, θέλοντες νὰ στεφανώσητε τὰ παράνομα δι' ἄλλου παρανόμου;

Γνωρίζομεν ὅτι θὰ λουράξετε καὶ εἰς αὐτά, ὅπως εἰς τόσα ἄλλα, εὐχόμεθα ὅμως μεθ' ὑμῶν, εἰς τὴν ἐπανάληψιν τῶν δημοτικῶν ἐκλογῶν ὁ δῆμος νὰ μὴ ἀναδείξῃ τὴν αὐτὴν καὶ πρότερον (δηλαδὴ τὴν καλὴν περιόδόν σας) ἀδιαφορίαν, ἀλλ' ἐκλέξῃ ἄλλα πρόσωπα, ἂν ὅχι περισσότερα δραστήρια, τοῦλάχιστον ὀλιγώτερον ὑποκριτικά.

## ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

Ὁ ἀριθμὸς, τὸν ὁποῖον σήμερον φέρει ἐπὶ τῆς ἡλικίας του ὁ νέυλος Σεπτέμβριος, μοὶ ἐνθυμίζει, ἀποπειρομένῳ ἤδη νὰ καταστρώσω περὶ αὐτοῦ ὀλιγίστας γραμμάς εἰς στήλας ἐφημερίδος — τόσῃ δικαίως τὸ ἀπαιτεῖ ἡ θορυβώδης ἐναρξὶς του, — μοὶ ἐνθυμίζει ὅτι πρὶν εἰσελθῶ εἰς λογαριασμοὺς μαζῇ του, ὁφείλω εὐλαβῶς νὰ ἀποκαλυφθῶ, ὡς ἐν μέσῃ πολυτύρβῳ καὶ παμπληθεῖ ὁδῷ προδιαβαίνοντος σταυροῦ. Ὁ σταυρὸς οὗτος εἶνε ἡ **Τρίτη Σεπτεμβρίου**, καὶ ἰσχυμπληροῦται σήμερον ἡ 39η ἐπέτειος αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἐπισήμου ἡμέρας τοῦ 1844. Ὑπὸ τοὺς ἥχους τῶν πετάλων τοῦ ἵππου τοῦ Καλλέργη, καὶ τῶν διθυράμβων τοῦ Ἀλεξάνδρου Σούτσου, συνεζεύξαμεν ἐκοῦσαν ἀκούσαν τὴν ἀνήλικον καὶ ἀπλοϊκὴν πατρίδα πρὸς τὸν ἐρμαφρόδιτον, ἀλλὰ σοφὸν αὐτὸν Εὐρωπαῖον Κύριον... Σύνταγμα, ἀπαράλλακτα, ὅπως εἰς τὸν παλῆον καιρὸ ἡ μόλις ἡβῶσα παιδίσκη, ἐπιστρέφουσα μίαν ἐσπέραν ἐκ τοῦ σχολείου τῆς, εὗρισκε τοὺς γονεῖς τῆς, μ' ἓνα παππᾶν, καὶ ἓνα γαμβρὸν, ἐτοιμούς νὰ τὴν στεφανώσουν καὶ μετ' ὀλίγων ἢ νῆα μήτηρ, ἐγκαταλείψασα τὸ σχολεῖον, ἐσπαργάνου τὸ νεογνόν τῆς μὲ τὰ πανάκτια τῆς κούκλας τῆς. Ἐκτοτε πολλὰ διαβήματα τολμηρότερα ἐποιήσαμεθα. Ἐξεθρογίσσαμεν βασιλεῖς, ἐφέραμεν ἄλλους, νέον πολίτευμα διεδέχθη τὸ παλαιόν, ἐπλουτίσαμεν εἰς μεγάλους ἄνδρας, σωτῆρας τοῦ κλυδωνιζομένου καὶ ἐς αἰὶ κλυδωνιζομένου σκάφους τῆς πολιτείας, καὶ εἰς πολιτικὰς φατρίας, ἐξεδιώξαμεν αὐλικούς Συμβούλους, κατερρίψαμεν προδοτικὰς

Κυβερνήσεις, ἐφορτώσαμεν Δούκας εἰς τὴν Σπάρτην, παρέπεμψαμεν ὑπουργοὺς εἰς εἰδικὰ Δικαστήρια, ἐδημιουργήσαμεν κλεφτοπολέμους καὶ χαρτοπολέμους, ἐπλημμυρήσαμεν τὸν τόπον ἀπὸ νομοσχέδια, ἀνεμορφώσαμεν, ἐμεγαλώσαμεν ἀναιμωτί, καὶ σήμερον... Σήμερον ὁ τύπος τῆς πρωτεύουσας εὐρίσκεται εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ συζητῇ, ὅχι πλέον ἀνῆθικῶς προωδεύσαμεν, ἢ μὴ, ἀλλὰ φεῖ! ἀναχωρῶν, ὡς ἀπὸ ἀξιώματος, ἀπὸ τῆς συναισθησεως τῆς ἡμετέρας οἰκτρότητος παρηγορεῖται βυζαντινικώτατα διανέμων τὰς αἰτιάσεις μεταξύ βασιλείας καὶ πολιτικῆς, ἢ, πρακτικώτερον ἔτι, πατάσσει τὴν Ρουμανικὴν εὐμερίαν, ὡς ἀσχημοκώριτον. Ξεθυμαίνον ἐν τῇ κακολογίᾳ νόστιμης ἐπαινουμένης γυναικός. Σήμερον ὁ βασιλεὺς μας λούεται εἰς τὸ Βισθάδεν, ὁ κ. Τρικούπης εἶνε πανθυπουργός, καὶ ἐπίδοξος διάδοχος ὁ κ. Δεληγιάννης μετὰ τῶν Δεληγιαννιδέων.

Καὶ ἡ Τρίτη Σεπτεμβρίου, ἐξατμίσασα εἰς τὸ κενὸν τοῦ χρόνου τὰ ἐνθουσιώδη αὐτῆς ἀρώματα, παρέρχεται μαρμαίνουσα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς μνήμης, ἀνὰ τὴν τύχην κάνεις νὰ τὴν ἐνθυμηθῇ, ὡς ὄνειρον, τοῦ ὁποίου διαμφισβητεῖται καὶ αὐτὴ ἢ ἐν τῷ ὕπνῳ πραγματικότης· ἢ ἀκούομεν περὶ αὐτῆς μετ' ἴσης κλασικῆς ἀπαθείας, μετ' ἧς μανθάνομεν ὅτι ὁ Σεπτέμβριος εἶνε ὁ τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος Βοηδρομιῶν, καθ' ὃν ἐν Ἀθήναις καὶ Θήβαις ἐτελοῦντο μεγάλοι ἀγῶνες πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνος.

\* \*

Ἐκαστος τῶν ταλαιπώρων αὐτῶν ἐπισκεπτῶν μας, οἵτινες νομίζετε ὅτι κατεδικάσθησαν ὑπὸ ἀπηνόους θεοῦ εἰς αἰωνίαν ἐν τῷ κόσμῳ ἀνακύκλησιν, ἐκτὸς τῆς ἰδιαζούσης αὐτῶ φυσιογνωμίας, ἔχει πρὸς τοῦτοις ἰδιάζοντα τρόπον, δι' οὗ ἐπισήμως ὀηλοποιεῖ τὴν ἑλευσίν του, ἀντὶ νὰ κοινοποιήσῃ ταύτην διὰ τινος τῶν ἑλληνικῶν ἐφημερίδων. Ἄν ὁ Ἰανουάριος εἰσέρχεται ὡς μεγάλθυμός τις Γιάννης Ἀγιάννης· ἀφειδῶς σκορπίζων κούκλαις καὶ μπουναμάδες εἰς τὰς Τιτίκας

του, ἂν ὁ Μάρτιος ἀπέρχεται ὡς γόνος Ἀτσίγγανος, προμηθεύων μαγευμένα ἀντιδραστικά κατὰ τῶν ἐπηρεῶν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων, ὁ Ἀπρίλιος, ὡς κοκκέτα πρώτης, ἀφειδῶς διασκορπίζουσα τὴν δρότον, καὶ τὰ ψεῦδη τῆς, ὁ Μάιος ὡς ξετρελλαμένος ἐραστής θεατρίνας κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς εὐεργετικῆς τῆς, συγκομιζὼν κόσμους ὅλους ἀνθοδεσμῶν, ὁ Σεπτέμβριος εἰσορμᾷ, ἐν Ἀθήναις τοῦλάχιστον, ὡς κατακτητῆς, ἢ ὡς χολέρα· διότι μόνον πόλεμος ἢ ἐπιδημία δύναται νὰ δικαιώσῃ τὴν ἀναστατάωσιν, τὴν βοήν, τὴν κίνησιν τῶν φορτηγῶν καὶ τῶν ἀμαξῶν, τὴν ἀταξίαν, τὴν σπουδὴν, τὰ μετακομιζόμενα ἐπιπλα, τὰ κενούμενα σπήτια, τὰ πληρούμενα κάρρα, τὴν γενικὴν μετανάστευσιν.

Ὅθεν ἐκ τῆς μεταναστευτικῆς ταύτης πανηγύρεως τῆς τελομένης κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας του, καὶ ὑπαγορευομένης μὲν ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, ἀλλ' ὅχι ὀλιγώτερον καὶ ὑπὸ τοῦ συρμοῦ, ὁ Σεπτέμβριος, ὅχι μόνον ὡς φύσις, ὡς πρωτότοκος τοῦ φθινοπώρου, ὡς ὁ μὴν τῆς ἰσημερίας, τῶν τρικυμιῶν, τοῦ τρύγου, καὶ τῆς βροχῆς, ἀλλὰ καὶ πεζότερον, ὡς προμηθευτῆς νέας κατοικίας, παρέχει ἄλλα στοιχεῖα, ἄλλας ἐντυπώσεις, ἄλλον χυμὸν, ἢ ἄλλας πληγῆς εἰς τὴν ζωὴν. Νέο σπῆτι, νέος βίος. Ἡ οἰκοδόμησις καταστρώνει μέσα εἰς τὸν νοῦν τῆς νέαν μέθοδον, νέα σχέδια νοικοκυρυσίνης, μετὰ τὴν δροσερότητα νεονύμφου, ἀκόμη καὶ ἀνὰ λευκάζουσι αἱ τρίχες τῆς, εἰσερχομένη εἰς τὸ γαμήλιον οἶκον. Ἡ δεσποινὶς σπεύδει νὰ ἐκλεῖξῃ τὸν κοιτῶνά της, καὶ θὰ εἶνε τόσῳ κομψὴς, τόσῳ θερμὸς, τόσῳ ἡσυχος, ἐνῶ τοῦ παλαιοῦ σπητιοῦ ἦτο τόσον ἀνυπόφορος· ὁ νέος θὰ εὕρῃ ἴσως κατάλληλον δωματίον διὰ τὰς μελέτας του, ὁ ρεμβώδης νεανίας ἕνα κῆπον, ἐφ' οὗ θὰ ἐπαναπαύῃ τὰς σκέψεις καὶ τὸ βλέμμα του, ἢ φιλόκοσμος νεᾶνις ἐν παράθυρον ἀφ' οὗ θὰ ἐνεδρεύῃ τοὺς διαβάτας καὶ τοῦ δρόμου τὴν κίνησιν. Ποικίλαι ἀπόπειραι εὐπρεπισμῶν τῆς οἰκίας τίθενται εἰς ἐνέργειαν· ἐκεῖνο τὸ ἐπιπλόν, τὸ ὁποῖον εἰς τὸ ἄλλο σπῆτι, τόσῳ δυσαναρμό-

## Ο ΛΥΚΟΓΙΑΝΝΗΣ

(Συνέχ. ἰδ. ἀριθ. 560)

— Ὅχι, δεσποινίς, δὲν ἐπνίγη· ἐγὼ τὴν ἀπέτρεψα νὰ κάμῃ τοῦτο.

— Ἔ! ἀναπνέω! . . . Ἀλλὰ ποῦ εἶνε τώρα, ποῦ εἶνε;

— Εἰς τὴν κατοικίαν μου.

— Εἰς τὴν κατοικίαν σας;

— Δηλαδή εἰς τὸ δωμάτιόν μου ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τῶν Βοσγιῶν.

— Ποῦ εὐρίσκεται τὸ ξενοδοχεῖον τοῦτο;

— Εἰς τὸ βουλεβάρτον τῆς Μαγεντίας ὅχι μακρὰν τοῦ σταθμοῦ τοῦ ἀνατολικοῦ σιδηροδρόμου.

Ἡ νεᾶνις ἀμέσως ἔσυρε τὸ σερίτιον τοῦ κώδωνος.

— Διὰ τί σημαίνετε, δεσποινίς;

— Διὰ τί; διότι θέλω νὰ μεταβῶ πλησίον τῆς Ἑρριέττης.

— Ἀλλὰ νὰ σὰς διηγῇ πρῶτον. . .

— Ὅα μοῦ πῆτε τοῦτο ἐνόςῳ προπαρασκευάζουν τὴν ἀμαξάν.

Ἡ θαλαμηπόλος ἐνεφανίσθη· ὁ κ. Βιολαῖν ἦτο ὀπισθέν τῆς. Ἀνήσυχος, προαισθανόμενός τι, ἔμεινεν ἐν τῷ ἀντιθαλάμῳ.

— Ἀ! πᾶτερ μου, ἀνέκραξεν ἡ Σωσάννα, δὲν γνωρίζετε τί μοῦ ἐγνωστοποίησεν ὁ γέρο Μονώ· ἔλθετε, ἔλθετε!

Καὶ ἀπευθυνομένη εἰς τὴν θαλαμηπόλον:

— Παραγγείλατε ἀμέσως νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ ἀμαξά μου ἐντὸς τετάρτου τῆς ὥρας.

Ἡ θαλαμηπόλος ἀπεσύρθη.

— Λοιπὸν, Σουσάννα, ἔμαθες; ἠρώτησεν ὁ κόμης.

— Ὁ βαρόνος Δεσιμαῖζ καὶ ὁ Ραούλ ἀπέθανον!

— Ὁ βαρόνος Δεσιμαῖζ νύτοκτόνησε καὶ ὁ υἱὸς του ἤθελεν ὡσαύτως νὰ φονευθῇ, ἀλλ' εὐτυχῶς παρεκωλύθη νὰ πράξῃ τὴν ἀπέλπιδα ταύτην πράξιν.

— Ἀ! εὐλογητὸς ὁ Θεός. Ἡ Ἑρριέττη ἔφυγεν ἐκ τῆς οἰκίας τοῦ πατρὸς τῆς.

— Τὸ ἤξυρῳ. Ὑπέθεσαν ὅτι ἀπεφάσισε νὰ ρίψῃ ἑαυτὴν εἰς τὸν Σηκουάνα.

Ὁ κ. Βιολαῖν ἐρρίγησεν.

— Ὁ μαρκήσιος καὶ ὁ υἱὸς του, ὁ Ραούλ καὶ ὁ Λανδρὺ μάτην ἐζήτησαν αὐτὴν μέχρι τῆς αὐγῆς ἐπὶ τῶν ὄχθων τοῦ ποταμοῦ. Ἀγνοεῖται ἀκόμη ἡ τύχη τῆς δυστυχοῦς νεάνιδος.

στως ἐβάρυνεν, ἐδῶ εὔρε τὴν θέσιν του. Καὶ ἡ ἀγνώριστος ἐτι γειτονιὰ ἔχει ὁποῖον θέλγητρον διὰ τὰς θαλασσοπόρους ἀνεξερευνήτους χώρα τῶν πόλων. Τίς οἶδε τίνες ὄροι ὑπάρξωσι καὶ φαγογλωσσιὰς τὴν διέπουσιν! ἄλλ' ἐπὶ τοῦ παρόντος πᾶσαι αἱ θωπεῖαι, πᾶσα ἡ φιλοξενία ἐξαντλεῖται εἰς τοὺς νεύληδας. Πολλάκις εἰς ἔρωσι, μία ἀφοσίωσις, μία τύχη, βίος ὁλόκληρος ἐξαρτᾶται ἀπὸ μιᾶς μετοικήσεως. Ἐννοεῖται ὅτι ἡ παραλλαγή τῆς σκηνογραφίας δὲν παρουσιάζει πάντοτε ἡδύτητα, καὶ τότε τὸ παλὸν σπῆτι παραμένει ὡς ἀνάμνησις πατρίδος ἐν γῇ ἐξορίας.

\* \*

Διὰ τὴν νεότητά οὗ Σεπτέμβριος εἶνε ὁ αὐστηρὸς κηδεμὼν, ὅστις ἀποσπῶν ἐκ τῆς θερινῆς ἀναπαύλας, ὁδηγεῖ ταύτην εἰς τὸ σχολεῖον, εἰς τὴν μελέτην, εἰς τὸ καθήκον. Εἰς τὸν νέον ἐπαρχιώτην, ὅστις ἐπειδὴ κατάρθωσε νὰ πηδήσῃ τὰς 4 Γυμνασιακὰς τάξεις, καθήκον ἀπαραίτητον καὶ φιλοτιμίαν θεωρεῖ νὰ γίνῃ καὶ αὐτὸς ἐπιστήμων, ὁ Σεπτέμβριος εἶνε ἡ βασιλεῖς τῶν οὐρανῶν. Ἐφ' ὅσον πλησιάζει, ἡ μέριμνα τῶν οἰκείων διπλασιάζεται πρὸς τὸν μετ' ὀλίγον ξενητευμένον των, καὶ τὸ χρυσὸν ὄνειρον τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πανεπιστημίου μεγαλύνεται, λαμπρύνεται ὡς ἡ σεληνὴ ὁρμημένη δι' ἀστρονομικοῦ τηλεσκοπίου. — Ὑστερον καταντᾷ τὸ Πανεπιστήμιον ἀνιάρων, καὶ αἱ Ἀθηναὶ ἀπελπιστικαί. — Ὁ μικρὸς μαθητὴς, πρὶν ἀρχίσῃ νὰ τὸν βασανίζῃ ἡ ἀγριότης τοῦ διδασκάλου, καὶ οἱ ἀνούσιοι κανόνες τῆς γραμματικῆς, ἀπολαμβάνει τὴν χάριν τῶν νέων ἀγορασθέντων βιβλίων του, κόπτει τὰς σελίδας των, ἢ χρυσοδένει αὐτά. Τῆς μαθητρίας ἡ γλῶσσα κόβει καὶ ράβει μέσα εἰς τὸ παραθναγωγεῖον μὲ τὰς νέας γνωριμίας της.

\*

Ἡ κόρη ὀνειρεύεται τὸ χειμωνιάτικο φουστάνι, καὶ αἱ χελιδόνες τὴν προσεχῇ ἀναχώρησιν.

\*

Ἀλλὰ δύο μεγάλας εὐεργεσίας παρέχεις εἰς ἡμᾶς, ὦ ἀττικὲ Σεπτέμβριε, ἡ, ὡς εὐαρεστήται ὁ λαὸς νὰ σὲ ἀποκαλῇ, Σεπτέμβριε! καὶ εἶσαι εὐτυχής, διότι μίαν μόνην παραλλαγήν ὑφίσταται τὸ ὄνομά σου, σὺ, εἰς τὴν ράχιν τοῦ ὁποῖου δίκην ὄνου οἱ Ῥωμαῖοι ἐφόρτωναν τὰ αἵσχητων, μεταβαπτιζόντες σὲ διαδοχικῶς εἰς Τιβέριον, Γερμανικόν, Ἀντονίνον, Ἡράκλειον, Τάκιτον, πρὸς τιμὴν τῶν αὐτοκρατόρων των. Δύο μεγάλας εὐεργεσίας παρέχεις ἡμῖν: μᾶς ἀπαλλάσσεις ἀπὸ τοῦ αὐγουστιάτικο δασκαλομάζωμα καὶ μετ' ὀλίγον ἀπὸ τὰς φωτεινὰς ἀκολασίας τῶν ἐλληνικῶν δραματικῶν θιάσων, ἀπὸ τὰς ἐγκληματικὰς ἀποπειράς κατὰ τῆς ἐθνικῆς σκηνῆς καὶ γλώσσης, τῆς τελευταίας, κατ' ἐξαιρετικὴν ἐφέτος βουλήν τῆς μοίρας, ἀκουσθεῖσθαι καὶ ἀπὸ ἀρμενικῶν χειλέων ἐτι, ὀρθότερον ἴσως ἢ ὅσον ἀκούεται πολλὰκις ἀπὸ τοῦ στόματος ἐνίων ἐκ τῶν Ἑλλήνων ἡθοποιῶν ἡμῶν.

\* \*

Ἀλλ' ὅπου βασιλεύει ὁ Σεπτέμβριος, εἶνε ἡ ἐξοχή! ἐκεῖ δὲν εἶνε οὔτε ὁ λόγιος νέος Σεπτέμβριος, οὔτε ὁ χυδαῖος Σεπτέμβρις! εἶνε ὁ χαριτωμένος Τρυγητής, ὁ παντὸς χρόνου καὶ τόπου τοῦς καλλιτέχνας καὶ ποιητὰς ἐμπνεύσας, καὶ παρ' ἡμῖν τοῦ Χριστουπόλου καὶ Ραγκαβῆ τοῦς χορευτικούς στίχους. «Ἡ ἐξοχή εἶνε πλήρης ἀθήων καὶ μυστηριωδῶν θοοῶδων.» Ὁ ἥλιος πλησιάζει εἰς τὸ μεσουράνημα! ἐπὶ τῶν κλιμάτων κύπτουσιν οἱ τρυγῶντες ἐν εὐμερίμῳ βραδυτῇ ἀπογομνούντες τοὺς κλάδους ἀπὸ τῶν στιλπνῶν καὶ πακοιλόχρων βότρυν' στρατόπεδον ἀπὸ καλάθια παρατάσσεται, πληροῦται, κινεῖται, κενοῦται! σκιαδία πλατύγυρα προφυλάττουσι τὰς κεφαλὰς, καὶ ἀπὸ λευκῶν μανδύλων ἐκφεύγουσι τὸ ἄκρον τῆς πλεξίδος, ἡ ἡλιοκαυμένη παρσία, καὶ ὁ εὐθυμος γέλως τῆς ἐργατίας. Αἱ λευκαὶ καὶ πλατάνοι ἐξασκοῦσι τὴν φιλοξενίαν των ὑπὸ τὴν σκιάν των κοιμῶνται, ἀναπαύονται, τρώγουν, παίζουν. Ὁ λινὸς εἶνε ἐ-

AB'.

ΠΩΣ Ο ΓΕΡΟΚΑΤΣΙΚΑΣ ΔΙΕΔΡΑΜΑΤΙΣΕ  
ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΤΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

— Ἡξεύρω τοῦτο, ἐγώ!

— Σὺ;

— Ἡ Ἐριέττη εἶναι τὴν στιγμὴν ταύτην εἰς τὸ δωματίον τοῦ πάτερ Μονῶ, εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Βοσγίων.

Ὁ κόμης ἐστράφη ζωηρῶς πρὸς τὸν γέροντα.

— Καὶ ἰδοὺ ὅ,τι δὲν ἠθελήσατε νὰ μοι εἴπητε, εἶπε.

— Κύριε, ὑπάρχει καὶ ἄλλο τι, ἀπήντησεν ὁ Γεροκάτσικας.

— Δοιπὸν, κύριε μυστηριώδη, σὰς ἀφίνω μετὰ τῆς θυγατρὸς μου! ἔχω νὰ παρηγορήσω ἐπάνω ἓνα ἀπηλπισμένον.

— Περὶ τίνος λοιπὸν ὁμιλεῖτε, πάτερ μου;

— Περὶ τοῦ Ἰωάννου Σαμαράνδ.

— Εἶναι ἐδῶ;

— Εἰς τὸ δωματίόν μου.

— Πηγαίνετε γρήγορα, πάτερ μου, πηγαίνετε γρήγορα νὰ εἴπητε αὐτῷ ὅτι ἡ Ἐριέττη ἀνευρέθη.

Ὁ κ. Βιολαῖν ἐξῆλθε τῆς αἰθούσης καὶ ἀνέβη βραδέως εἰς τὸν πρῶτον ὄροφον.

— Πάτερ Μονῶ, ὑπέλαβεν ἡ Σουσάννη, ἔχομεν ἐν τέταρτον τῆς ὥρας! καθίσατε καὶ εἰπατέ μοι ταχέως ὅ,τι ἔχετε ἀκόμη νὰ μοι πληροφορήσητε.

Ὁ Γεροκάτσικας ἐκάθισεν ἐπὶ ἀνακλίντρου ἀπέναντι τῆς νεάνιδος καὶ διηγήθη τὰ ἐξῆς.

— Ὅταν ὁ κακοανατεθραμμένος θυρωρὸς τοῦ μεγάρου Δεσιμαῖ μοῦ ἐκλείσῃ τὴν θύραν, ἰνῶρησα βραδέως περιδιαβάζων, μὴ ἔχων τί καλλίτερον νὰ κάμω, πρὸς τὸ μέρος τῆς Θριαμβευτικῆς Ἀψίδος.

Ὅτε ἐνύκτωσε δὲν δύναμαι νὰ σὰς εἴπω ἀκριβῶς ποῦ εὐρισκόμην. Ἄν καὶ περιεπάτου βραδέως, εἶχον προχωρήσει πολὺ καὶ εὐρισκόμην ἐντὸς τῆς πόλεως. Ἐπανῆλθον καὶ ἐπειδὴ ἐπείνων εἰσῆλθον εἰς ξενοδοχεῖον καὶ ἐδεῖπνησα. Ὅτε ἐπανῆλθον εἰς τὸ Θριαμβευτικὸν Τόξον, ἦν ἐνδεκάτῃ ὥρᾳ. Ἄν καὶ ἤμην μακρὰν τῆς κατοικίας μου δὲν ἠθέλησα νὰ ἐπιβῶ ἀμάξης σκεφθεὶς ὅτι κατὰ τὸν ὥραιον τοῦτον καιρὸν προτιμότερον νὰ ἐπανεέλθω πεζός.

Διῆλθον πρὸ τοῦ μεγάρου Δεσιμαῖζ· ὑπῆρχε φῶς εἰς τὰ παράθυρα, ἀλλ' οὐδεὶς κρότος ἐντὸς τῆς οἰκίας. Ἐξηκολούθουν ἡσύχως τὸν δρόμον μου, ἀλλὰ φθάσας εἰς τὴν ἄκραν τῆς ὁδοῦ καὶ αἰσθανόμενος ὅτι ὀλίγον ἐκουράσθην ἐκάθισα ἐπὶ τινος θρανίου.

Ἐσήμανε μεσονύκτιον. Ἐνόησα ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ βραδύνω περισσότερον καὶ αἰσθανόμενος ὅτι ἐπαρκῶς ἀνεπαύθην, ἡγέρθην, ὅπως ἐξακολουθήσω τὴν πορείαν μου.

Εὐθύς ἡ προσοχή μου διηγήθη ὑπὸ γυναικὸς, ἥτις κατήρχετο τὴν ὁδὸν τρέχουσα διῆλθε ταχέως πλησίον μου χωρὶς

τοιμος, και οι γυμνοι ποδες των πατητων. Ο ήλιος χωρεί ἐπὶ τὴν δύσιν· τὴν ἐργασίαν δικδέχεται ὁ χορὸς καὶ τὸ ἄσμα, καὶ οὕτω ἡρέμα ὑπὸ τὰς πνοὰς τοῦ Σεπτεμβρίου, ἀνῆλθει τὸ θέρος, πλήρης καρπῶν, μὲ τὴν συναίσθησιν ὅτι ἐξέπλήρωσε τὸ καθήκον του.

Ὁνολοιου.

## ΑΙ ΚΡΗΣΣΑΙ

(ΕΙΔΙΚΟΙ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΟΙ ΜΑΣ)

(Συνέχεια ἴδε προη. φύλλον)

Ἀλλὰ τὸ Θέρισον δὲν ἔχει μόνον πολεμικὴν ἱστορίαν, δὲν παράγει μόνον ἀνδρείους, εἶνε ἢ κατ' ἐξοχὴν καλλιγύναικος κώμη τῆς Κρήτης. Ὅ,τι ἀλλαχοῦ εἶνε σπάνιον, ἐδῶ εἶνε συνηθέστατον, ἀλλαχοῦ βλέπεις καλὰς, ἐδῶ αὐτόχρομα καλλονὰς. Δὲν τὰς εἶδον ὅλας τὰς γυναῖκας τοῦ Θερίσου, ἀλλ' ὅσας εἶδον, μίαν, δύο, πέντε, δέκα, καμμία δὲν ἠδύνατο νὰ λεχθῇ ἄσχημος, μεταξὺ δὲ τούτων εἶπ' ἑνὶς, ὢν τὴν γλυκύτητα τῆς καλλονῆς, ἀγνοῶ ἂν ποτε φαντασία καλλιτέχνου ἀνεκάλυψεν ἐν τῷ ἰδανικῷ κόσμῳ, ὅπως ἀποτυπώσῃ αὐτὴν ἐν εἰκόνι, ἢ ἐπὶ τοῦ μαρμάρου. Δὲν λέγω διόλου ὑπερβολὴν. Γυναῖκες ἀρτίαι αἱ κόραι τοῦ Θερίσου, λεπτοφυεῖς μᾶλλον, ἢ ὡς ἐν Κρήτῃ τὰς ὀνομάζουσι ψιλοκαμωμέναι, ἀπηλλαγμέναι τοῦ περιττοῦ ἐκείνου ὄγκου, ὅστις ὑπὸ τῶν ὑλικωτέρων θεωρεῖται ὡς τὸ τέλειον τῆς καλλονῆς, ἔχουσι τόσῃν συμπάθειαν διακεχυμένην ἐν τῇ ὅλῃ φυσιογνωμίᾳ, τοσοῦτον ἐντελὲς ἀναλογίαν ἐν τοῖς χαρακτηριστικοῖς καὶ καλονικότητά ἐν τῇ ὅλῃ κατασκευῇ, τόσῃν χάριν ἐν τῷ ὅλῳ παραστήματι, εἰς ἃ πρόσθετος ἀρρήτως γλυκεῖαν τινα καὶ τρυφερὰν χροιάν ἐπικαλύπτουσιν τὸ ἐρυθρότερον πρόσωπον, ὥστε δύνασαι κάλλιστα, ἂν ῥέπῃς πρὸς τὸ ἰδεῖν, νὰ ρεμβάσῃς τερπνότατα πρὸς τῆς γλυκείας μορφῆς τῆς Μαρίας φερ-

εῖπειν, τῆς θαλκτικωτέρας ταύτης κόρης τοῦ Θερίσου. Μέσα εἰς τὴν τερπνὴν ἐκείνην μικρὰν κοιλάδα, τὴν πανταχόθεν ὑπὸ βουνῶν περικυκλωμένην, ἐπὶ τῶν ῥάχεων τῶν ὁποίων μόνῃ ἢ συμπαθὲς κυπάρισσος διηνεκῶς θάλλει, εἰς μέρος ὅπου ἡ ἀτμοσφαῖρα αἰωνίως μοσχοβολεῖ, ὅπου τὸ ἀπὸ τοῦ βάθους τῆς φάραγγος ἀναβλύζον δροσερὸν ὕδωρ, μόνον ὀρεξὶν ὅπως τρώγῃς σου γεννᾷ, ὅπου ἡ συνηθεστέρᾳ τροφὴ τῶν ἀνθρώπων εἶνε τὸ γλυκύτατον, τὸ ἀδολώτατον γάλα, ἢ ἀνθρώπινος φύσις, μόνῃ, ἥσυχος, ἀνόθευτος ἀφεθείσα νὰ λειτουργῇ, ὑπὸ τὴν διηνεκὴ ἐντύπωσιν ποικίλων φυσικῶν καλλονῶν, μόνον ἀριστουργήματα ἥτο δυνατόν νὰ πλάττῃ.

Ἐπάρχουσιν ἐν Κρήτῃ χωρία, ἐνθα μάτην θὰ προσπαθῇς νὰ ἴδῃς γυναῖκα· σου κρύπτονται σὰν ἀγριοκάτσικα καὶ μόνον τὴν Κυριακὴν εἰς τὴν ἐκκλησίαν θὰ τὸ κατορθώσῃς· ἀλλὰ καὶ τότε ἐξερχόμεναι, διαβαίνουνσι πρὸ σου φευγουσαι σχεδὸν τροχάδην κρύπτονται τὰ πρόσωπά των ἢ μία σπιθὴν τῆς ἄλλης. Εἶνε βεβαίως τοῦτο ὑπερεκχέλις αἰδοῦς. Εἰς τὸ Θέρισον συμβαίνει ὅλως τὸ ἐναντίον, καὶ ὅταν πρὸς τὸ ἐσπέρας ἐξήλθωμεν μέχρι τοῦ ποταμοῦ, ἐθαύμαζον βλέπων καθ' ὁδὸν τὰς παρθένους ἐπανερχομένας ἀπὸ τῆς πηγῆς καὶ μετὰ πολλῆς τῆς χάριτος πρῶτας ἀπευθυνούσας ἡμῖν τὸ σύνθημα «καλησπέρα». Ἐν τούτοις καὶ μετὰ αὐτῶν ὑπάρχουσι διαφοραὶ καὶ ἐνῶ π.χ. ἐδῶ τὸ λάλον στόμα εὐθύμου κερασίδος δὲν κουράζεται αἰωνίως φλυαροῦν νοστιμώτατα καὶ ἀστεϊζόμενον, βλέπεις ἀλλαχοῦ καθημένην ἀπέναντί σου αἰδήμονα παρθένον, ἥτις μόλις ἐτόλμησε δειλῶς νὰ σοὶ τείνῃ τὴν ὑποτρέμουσαν χεῖρά της καὶ νὰ ἡμιανοῖξῃ τὰ τρυφερά της χεῖλη, ὅπως σὲ προσαγορεύσῃ. Νομίζεις ὅτι τὴν ἐνοχλεῖ τὸ ἐπισύρον τὰ βλέμματά σου κάλλος της.

Ἐχουσι καὶ αἱ θυγατέρες τοῦ Θερίσου καὶ ἐν γένει τῆς Κρήτης τὰς ἱστορίας των, τὰς ἱστορίας τοῦ φύλου των, φοβεράς, πλήρεις ἐπεισοδίων δραματικῶν, ἐν οἷς εἰκονίζεται ἡ

βεβαίως νὰ μὲ ἴδῃ. Φαντάσθητε τὴν ἐκπληξίν μου, δεσποινὶς Σουσάνα· διὰ τῆς λάμπους τῶν φώτων εἶχον ἀναγνωρίσει τὴν δεσποινίδα Δεσμαιίτζ.

Ἐδραμον κατόπιν της, ἀλλ' αὐτὴ ἔτρεχε ταχύτερον ἐμοῦ καὶ δὲν θὰ ἠδύναμην νὰ τὴν προφθάσω, ἐὰν δὲν ἐσταμάτα, ὅπως ἀναγνωρίσῃ τὸν δρόμον.

Πλησιάζας τὴν ἐφώναζα διὰ τοῦ ὀνόματός της· ἐξέβαλε κραυγὴν φρίκης· ἀλλ' ὅσῳ μεγάλη καὶ ἂν ἦτο ἡ ταραχὴ της μὲ ἀνεγνώρισε.

— Σεῖς, σεῖς, σεῖς! εἶπε.

— Θεέ μου, μάλιστα, ἐγὼ εἶμαι, ὁ πάτερ Μονώ.

Εὐθὺς ἐνόησα ὅτι δὲν εὕρισκετο εἰς τὴν φυσικὴν της κατάσταση, μὲ παρετῆρει μετὰ ταραχῆς, μὲ ὀφθαλμοὺς ἐξηγριωμένους, ἐκπέποντας παράδοξον λάμψιν καὶ ἔτρεμεν ἡ δυστυχὴς, ὥσπερ ὑπῆρχε δριμύτατον ψῆχος.

— Πρὸς ποῖον μέρος εὕρισκεται ὁ Σηκουάνας; ἠρώτησε.

— Διατί μοι ἀπευθύνεις τὴν ἐρώτησιν ταύτην;

— Θέλω νὰ ὑπάγω εἰς τὸν Σηκουάνα.

— Τί νὰ κάμῃς ἐκεῖ;

— Θέλω ν' ἀποθάνω!

Εἶχον ἤδη μαντεύσει τὴν ἰδέαν της. Λαβὼν αὐτὴν ἐκ τῆς χειρὸς ἔσυρα πρὸς παρακείμενόν τι θρανίον καὶ τὴν ἠνάγκασα νὰ καθίσῃ. Τότε ἤρχισα νὰ ἐκφωνῶ εἰς αὐτὴν λόγον. Δὲν ἐνθυμοῦμαι ὅ,τι τῇ εἶπον, ἀλλὰ τῇ ὠμίλησα τόσα

διὰ τὴν ἡμετέρα της, διὰ σὰς δεσποινὶς Σουσάνα, διὰ τὸ Βωκοῦρ, ὥστε τελευταῖον διερράγη εἰς δάκρυα.

Ἀμέσως, δεσποινὶς Σουσάνα, ὁ λόγος μου παρήγαγεν ἀποτέλεσμα. Ὁ κ. ἐρηπέρμις τοῦ Βλαϊνκοῦρ δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ εἶπῃ τόσα.

Ἀφοῦ ἡ δυστυχὴς μικρὰ ἐκλαυσε, προέτεινα νὰ τὴν ὀδηγῶ εἰς τὸ μέγαρον τοῦ Δεσμαιίτζ.

— Ποτέ, ποτέ! ἀνέκραξε.

Καταληφθεῖσα αἴφνης ὑπὸ φόβου ἤρξατο τρέμουσα καὶ εἶδον τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἐμελλε νὰ μὲ διαφύγῃ.

Τότε μοι ἐπῆλθε μία ἰδέα.

— Θέλετε νὰ ἔλθῃτε εἰς τὴν οἰκίαν μου; τῇ εἶπον.

— Εἰς τὴν οἰκίαν σας εἶπεν.

— Μάλιστα εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον, εἰς τὸ ὅποιον μένω.

Αὕτη ἡγέρθη.

— Ἄς ὑπάγωμεν! εἶπεν.

Ἐλαβε τὸν βραχιόνά μου καὶ ἐκινήσαμεν. Ἀλλὰ ἠνόησα ἐκ τοῦ τοῦ τρόπου μετὰ τοῦ ὁποίου ἐστηρίζετο ἐπ' ἐμοῦ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ περιπατήσῃ ἕως ἐκεῖ.

Ἀμαξά τις διήλθε καὶ τὴν ἐσταμάτησα.

Ἐπιβάντες τῆς ἀμαξῆς ἐφθάσαμεν μετ' ὀλίγον εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τῶν Βοσγίων.

— Πῶς γίνεται νὰ εὕρισκεσθε ἐδῶ; ἠρώτησεν ἀποτόμως.

Τῇ εἶπον τὸν λόγον τῆς εἰς Παρισίους ἀφίξεώς μου.